การศึกษาสภาพปัญหาการจัดการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ระดับปริญญาตรี สถาบันการอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 1

A Study on the Management Problem of Dual Vocational Education System in Undergraduate Level Institute of Vocational Education Northeastern Region 1

ถาวร ราชรองเมือง[1*] บุษกร สุขแสน[2] และเชิดชัย หมื่นภักดี[3]
Thaworn Ratrongmuang[1*] Bussakorn Suksan[2] and Cherdchai Muenphakdee[3]

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาสภาพปัญหาการจัดการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีระดับปริญญาตรี สถาบันการอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ1 ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการนำข้อมูลไปใช้เป็นแนวทางการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ระดับปริญญาตรีให้มีคุณภาพ เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน (Mix Method Research) วิธีการดำเนินการวิจัย แบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน โดยขั้นตอนที่ 1 เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ศึกษาสภาพปัญหาการจัดการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ระดับปริญญาตรี โดยการสัมภาษณ์และสนทนานากลุ่มผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ระดับปริญญาตรี สถาบันการอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 1 จำนวน 15 คน และขั้นตอนที่ 2 เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ศึกษาระดับปัญหาการจัดการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ระดับปริญญาตรี สถาบันการอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 1 กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 364 คน กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ผู้ใช้บริการบัณฑิต ผู้แทนสถานประกอบการ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย แบบสัมภาษณ์ แบบสอบถาม และแบบประเมิน การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพใช้การวิเคราะห์เนื้อหาและสังเคราะห์เนื้อหา แล้วสรุปเป็นภาพรวม ส่วนการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ สถิติพื้นฐาน ประกอบด้วย ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย พบว่า ปัญหาการจัดการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ระดับปริญญาตรี สถาบันการอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 1 จากการวิเคราะห์ตัวแปรมี 5 ด้าน และระดับปัญหาอยู่ในระดับมากทั้ง 5 ด้าน

---

[1] นักศึกษาปริญญาเอก สาขาวิชายุทธศาสตร์การพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี
[2,3] อาจารย์ที่ปรึกษาหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชายุทธศาสตร์การพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี
[1] PhD student Development strategy, Udon Thani Rajabhat University
[2,3] Thesis Advisor, Development strategy, Udon Thani Rajabhat University
[*] Corresponding author: thawornrat18@gmail.com

โดยเรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ 1) ด้านการมีส่วนร่วมกับสถานประกอบการ ได้แก่ ครูฝึกให้ความสำคัญในการดูแลนักศึกษาน้อยและขาดความร่วมมือที่แท้จริง 2) ด้านการฝึกอาชีพ ได้แก่ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและวิธีการนิเทศที่หลากหลายอย่างสม่ำเสมอ 3) ด้านหลักสูตร ได้แก่ การมีส่วนร่วมของสถานประกอบการในการออกแบบหลักสูตร 4) ด้านการจัดการเรียนการสอน ได้แก่ สื่อ วัสดุ ครุภัณฑ์ที่ล้าสมัยไม่ทันตามยุคสมัย 5) ด้านการบริหารจัดการ ได้แก่ แนวทางการบริหารจัดการที่มีความไม่ชัดเจนมีความล้าช้า

คำสำคัญ : สภาพปัญหาการจัดการศึกษา, การศึกษาระบบทวิภาคี, สถาบันการอาชีวศึกษา

Abstract

The objective of this research was to study the problem of organizing a dual vocational education system for the undergraduate students studying in the Institute of Vocational Education: Northeastern region 1. A study results were considered being advantages as guidelines for developing a qualified dual vocational education system management. It is a mixed method research (Mix Method research). The research method is divided into 2 steps. Step 1 was a qualitative research intended to study the problem of organizing dual vocational education system for undergraduate students by interviewing and discussing with a group of 15 experts in the management of dual vocational education on bachelor's degree level in the Institute of Vocational Education: Northeastern region 1.In addition, the second step, which is a quantitative research, aimed to study the level of problems in organizing vocational education in the dual system on bachelor's degree students in in the Institute of Vocational Education: Northeastern region1. 364 people selected as a sample group. A target group includes experts in organizing dual vocational education systems, stakeholders, graduate service receipient, and workplace representatives. The research tools used included forms of interview, questionnaire, and assessments. Qualitative data analyzed by employing content analysis and content synthesis. Data, then, were summarized as an overall picture. A ready- made computer programs were applied for quantitative data analysis. Statistics used in the research include basic statistics including frequency, percentage, mean and standard deviation.

As for the analysis of 5 areas of variables, the research results revealed levels of problem in organizing vocational education in the dual system for undergraduate students in the Institute of Vocational Education: Northeastern region 1 sorted by average from highest to lowest, 1) Workplace Cooperation: most teachers pay less attention to students and lacking of collaboration; 2) Occupational Training: applying of information technology and varieties of

educational supervision; 3) Curriculum: workplace cooperation in curriculum design; 4) Educational management: an obsolete instructional media, material and equipment; and 5) Administration and management: vague and delay management approach.

Keywords : Problems in Education Management, Dual Education System, Vocational Institutions

บทนำ

กระทรวงศึกษาธิการได้มีการเชื่อมโยงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 13 (พ.ศ.2566-2570) (Office of the National Economic and Social Development Council, 2022) ได้ปรับหลักสูตรการศึกษาใหม่ให้สอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาเศรษฐกิจ ประเทศไทย 4.0 เพื่อเป็นแนวทางการพัฒนาเศรษฐกิจอุตสาหกรรมใหม่ของประเทศ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จึงเป็นหน่วยงานหลักในการดำเนินการจัดการศึกษาอาชีวศึกษา และการฝึกอบรมวิชาชีพ เพื่อผลิต และพัฒนากำลังคนในระดับฝีมือระดับเทคนิค และระดับเทคโนโลยี ให้มีคุณภาพ และมีมาตรฐานสอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจสังคม วัฒนธรรม สิ่งแวดล้อม และความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี ตอบสนองต่อความต้องการของตลาดแรงงาน และการประกอบอาชีพอิสระตลอดจนให้บริการทางวิชาการ เผยแพร่นวัตกรรม และเทคโนโลยีแก่ชุมชน ประกาศคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เรื่อง มาตรฐานการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี พ.ศ. 2563 การศึกษาระบบทวิภาคี เป็นการจัดการศึกษาวิชาชีพที่เกิดจากข้อตกลงระหว่างสถานศึกษาหรือสถาบันการอาชีวศึกษากับสถานประกอบการรัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐ ในเรื่องการจัดหลักสูตร การเรียนการสอน การวัดและการประเมินผล โดยผู้เรียนใช้เวลาส่วนหนึ่งในสถานศึกษาหรือสถาบันการอาชีวศึกษาและเรียนภาคปฏิบัติในสถานประกอบการรัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานของรัฐ ซึ่งการศึกษาระบบทวิภาคีต้องมีการจัดแผนการเรียน แผนการฝึกอาชีพ การฝึกอาชีพ การวัดผลและการประเมินผล เพื่อมุ่งเน้นผลิตผู้สำเร็จการศึกษาในระดับฝีมือ ระดับเทคนิค และระดับเทคโนโลยี ให้เป็นผู้มีความรู้ความเข้าใจ มีทักษะ มีคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพ และกิจนิสัยที่เหมาะสมปฏิบัติงานได้จริง ปฏิบัติงานที่ใช้เทคนิคในการทำงาน สร้างและพัฒนางาน วางแผน จัดการพัฒนาตนเองและทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ให้มีความก้าวหน้าทางวิชาการและวิชาชีพ มีสมรรถนะนำไปปฏิบัติงานหรือประกอบอาชีพอิสระได้ตามมาตรฐานการศึกษาวิชาชีพและมาตรฐานสมรรถนะของสาขาวิชานั้น ๆ โดยสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และแผนการศึกษาแห่งชาติ ซึ่งคุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษา ตามประกาศคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาระดับปริญญาตรีสายเทคโนโลยีหรือสายปฏิบัติการ พ.ศ.2562 ได้กำหนดให้ผู้สำเร็จการศึกษามีคุณภาพครอบคลุมอย่างน้อย 4 ด้าน ซึ่งประกอบด้วย 1) ด้านคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ 2) ด้านความรู้ 3) ด้านทักษะ 4) ด้านความสามารถในการประยุกต์ใช้และความรับผิดชอบ

สถาบันการอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 1 มีพื้นที่การจัดการศึกษา 5 จังหวัด ประกอบด้วย หนองคาย บึงกาฬ อุดรธานี หนองบัวลำภู และเลย โดยมี 10 วิทยาลัยในสังกัดสถาบัน มีภารกิจหน้าที่ จัด

การศึกษาอาชีวศึกษาในด้านวิชาชีพ มุ่งเน้นระดับเทคโนโลยี ระดับปริญญาตรีสายเทคโนโลยีหรือสายปฏิบัติการ เริ่มจัดการเรียนการสอนหลักสูตรเทคโนโลยีบัณฑิต (ทล.บ.) (ต่อเนื่อง) พ.ศ.2557 โดยจัดการศึกษาภายใต้ประกาศของกระทรวงศึกษาธิการ ประกาศคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา และประกาศสำนักงานคณะกรรมการอาชีวศึกษา เรื่อง กรอบ เกณฑ์ มาตรฐาน ต่างๆ โดยบริหาร จัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีระดับปริญญาตรีสายเทคโนโลยีหรือสายปฏิบัติการ มีกระบวนการพัฒนาหลักสูตร ความร่วมมือสถานประกอบการ บุคลากรจัดการศึกษา ฝึกประสบการณ์ กระบวนการนิเทศติดตามการฝึกประสบการณ์ การวัดและประเมินผล การประเมินมาตรฐานวิชาชีพ เพื่อให้ผู้เรียนมีสมรรถนะตามความต้องการของตลาดงาน และผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้สำเร็จการศึกษาได้มาตรฐานตามหลักสูตรกำหนด สถาบันการอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 1 อย่างไรก็ตาม ยังพบปัญหาหลายด้าน เช่น ด้านการบริหารจัดการ ด้านหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการฝึกอาชีพ และด้านการมีส่วนร่วมและความร่วมมือระหว่างสถานศึกษากับสถานประกอบการ ที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้สำเร็จการศึกษาระดับเทคโนโลยีและยอดจำนวนของผู้เรียนระดับปริญญาตรีสายเทคโนโลยีหรือสายปฏิบัติการหลักสูตรเทคโนโลยีบัณฑิต (ทล.บ.) ลดน้อยลง และยังขาดแคลนทรัพยากรอย่างรุนแรง โดยเฉพาะอย่างยิ่งอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรและวัสดุ อุปกรณ์ ครุภัณฑ์ ทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพ

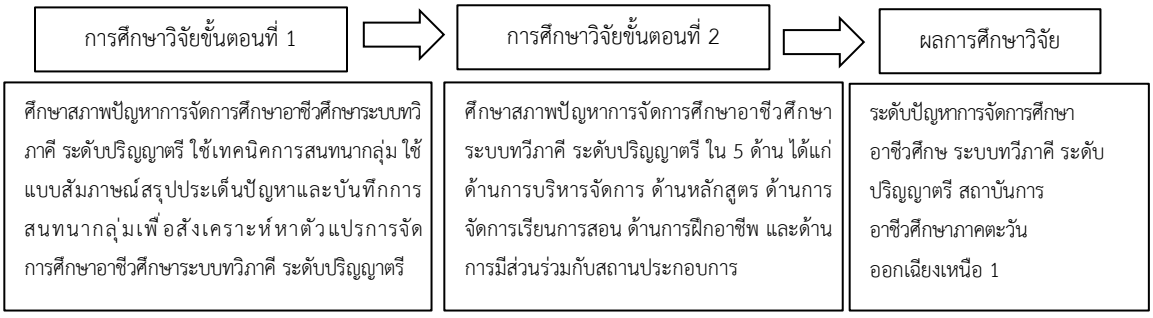
ดังนั้น จากสภาพของปัญหาการจัดการศึกษาระดับปริญญาตรีสายเทคโนโลยีหรือสายปฏิบัติการ ในปัจจุบัน ผู้วิจัยจึงเล็งเห็นถึงที่มาและความสำคัญที่นำไปสู่การทำวิจัยเรื่อง ยุทธศาสตร์การพัฒนาการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ระดับปริญญาตรี สถาบันการอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 1 เพื่อนำข้อมูลจากการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาและการจัดการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ระดับปริญญาตรีให้มีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาศึกษาสภาพปัญหาการจัดการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ระดับปริญญาตรี สถาบันการอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 1

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จากนั้นนำมากำหนดกรอบแนวคิดการวิจัย ดังรายละเอียดตาม ภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Methods) ด้วยวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) และวิธีเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ดำเนินการวิจัยแบ่งออกเป็น มี 2 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Method Research)

ศึกษาสภาพปัญหาการจัดการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ระดับปริญญาตรี สถาบันการอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 1 ใช้เทคนิคการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง การสนทนากลุ่ม แบบสรุปประเด็นปัญหา และบันทึกการสนทนากลุ่ม เพื่อสังเคราะห์หาตัวแปรการจัดการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ระดับปริญญาตรี สถาบันการอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 1

ประชากรในการศึกษา กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ระดับปริญญาตรี สถาบันการอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 1 ผู้บริหารสถาบันฯ ผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสถาบันฯ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และสถานประกอบการที่ลงนามความร่วมมือ MOU. จัดการศึกษา จำนวน 15 คน ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Selection) ประกอบด้วยผู้บริหารสถาบัน จำนวน 2 คน ผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสถาบันฯ จำนวน 3 คน อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร จำนวน 5 คน และผู้แทนสถานประกอบการที่ลงนามความร่วมมือ MOU. จัดการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ระดับปริญญาตรี จำนวน 5 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเชิงคุณภาพ คือ แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับสภาพการจัดการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ระดับปริญญาตรี โดยนำข้อมูลที่ได้จากการสังเคราะห์เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมากำหนดกรอบเขียนประเด็นคำถามสร้างแบบสัมภาษณ์ และแนวคำถามประกอบการสนทนากลุ่มแล้วนำเครื่องมือที่ที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณาความเหมาะสม ความสอดคล้องของข้อคำถาม และความเหมาะสมด้านการใช้ภาษา

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการ 1) ขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการจัดกิจกรรมสนทนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ ด้านการจัดการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ระดับปริญญาตรีและเก็บข้อมูล 2) นำหนังสือขอความร่วมมือ พร้อมโครงร่างวิทยานิพนธ์ และแบบสัมภาษณ์ติดต่อประสานขอความร่วมมือ ชี้แจงวัตถุประสงค์ของการวิจัย พร้อมนัดหมาย วัน เวลา สถานที่ในจัดกิจกรรมสนทนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ มาวิเคราะห์และสรุปข้อมูล ด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และสังเคราะห์เนื้อหา โดยการพรรณนา

ขั้นตอนที่ 2 การวิจัยปริมาณ (Quantitative Method Research)

ศึกษาสภาพปัญหาการจัดการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ระดับปริญญาตรี สถาบันการอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 1 โดยผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

ประชากรในการศึกษา กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถาบันฯ และผู้บริหารสถานศึกษาที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ระดับปริญญาตรี และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ผู้ใช้บัณฑิตของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 1 ผู้ประกอบการและผู้มารับบริการในสถานประกอบการ สถานศึกษาในสังกัดสถาบันฯ ครอบคลุมพื้นที่ 5 จังหวัด ประกอบด้วย หนองคาย บึงกาฬ อุดรธานี หนองบัวลำภู และเลย จำนวน 6,193 คน ได้มาโดยคัดเลือกจากประชากรกลุ่มตัวอย่าง กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตารางสำเร็จรูปของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970: 608) กำหนดให้สัดส่วนของลักษณะที่สนใจในประชากร เท่ากับ 0.5 ระดับความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ 5% และระดับความเชื่อมั่น 95% ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 364 คน จัดสัดส่วนทีละกลุ่ม รายละเอียดดังตาราง

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนประชากรกลุ่มตัวอย่าง

รายละเอียดประชากรและกลุ่มเป้าหมาย	จังหวัด/ประชากรกลุ่มตัวอย่าง (คน)						กลุ่มตัวอย่าง
	หนองคาย	บึงกาฬ	หนองบัวลำภู	อุดรธานี	เลย	รวม	
1. ผู้บริหารสถาบันฯ	-	-	-	-	-	6	2
2. ผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสถาบันฯ	12	5	5	15	10	47	20
3. อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรระดับปริญญาตรี	55	10	15	35	35	150	100
4. สถานประกอบการหรือผู้ใช้บัณฑิต	60	10	15	30	35	150	70
5. ผู้มารับบริการในสถานประกอบการผู้ใช้บัณฑิต	950	430	455	800	200	2,835	50
6. นักศึกษาระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 2	180	30	45	120	60	435	60
7. ศิษย์เก่าหลักสูตรเทคโนโลยีบัณฑิต	950	120	180	780	540	2,570	62
รวม	2,207	605	715	1,780	880	6,193	364 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเชิงปริมาณ คือ สอบถามเกี่ยวกับสภาพการจัดการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ระดับปริญญาตรี โดยมีวิธีการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยศึกษาจากแนวคิด ทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และข้อมูลปัญหาที่ได้จากขั้นตอนที่ 1 ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และการใช้ภาษา (Wording) แล้วนำคะแนนจากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 คนมาหา ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามแต่ละข้อกับจุดประสงค์ที่ต้องการวัด (Index of Item – Objective Congruence: IOC) สร้างขึ้นในลักษณะเป็นแบบประมาณค่าจัดระดับแบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับ ศึกษาสภาพปัญหาการจัดการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ระดับปริญญาตรี สถาบันการอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 1 ซึ่งเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales) 5 ระดับ ตามวิธีการของลิเคิร์ท (Likert's Method) (บุญชม ศรีสะอาด, 2556: 121-122) ซึ่งกำหนดระดับ ดังนี้

5 หมายถึง สภาพปัญหาระดับมากที่สุด

4 หมายถึง สภาพปัญหาระดับมาก

3 หมายถึง สภาพปัญหาระดับปานกลาง

2 หมายถึง สภาพปัญหาระดับน้อย

1 หมายถึง สภาพปัญหาระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ ใช้คำถามปลายเปิด เพื่อให้กลุ่มตัวอย่างแสดงความคิดเห็นและเสนอแนะอื่น ๆ

การสร้างเครื่องมือและการหาคุณภาพเครื่องมือเพื่อใช้ในการเก็บข้อมูล

ผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ 5 คน ค่าความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามแต่ละข้อและความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา เรื่องศึกษาศึกษาสภาพปัญหาการจัดการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ระดับปริญญาตรี สถาบันการอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ใน 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการ ด้านหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการฝึกอาชีพ และด้านการมีส่วนร่วมกับสถานประกอบการ ในงานวิจัยยุทธศาสตร์การพัฒนาการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีระดับปริญญาตรี สถาบันการอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 1 แบบสอบถามทั้งฉบับจำนวน 124 ข้อ มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ (IOC) ระหว่าง 0.80-1.00 ถือว่ามีความสอดคล้องสามารถนำไปสร้างเป็นแบบสอบถามได้ นำแบบสอบถามที่ผ่านเกณฑ์ ไปทดลองใช้ (Try Out) กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 ตัวอย่าง เพื่อตรวจสอบค่าความเชื่อมั่น (Reliability)ของแบบสอบถาม ผลการหาความเชื่อมั่นจากแบบสอบถามทั้งฉบับ จำนวน 124 ข้อ ได้เท่ากับ 0.991 จึงผ่านเกณฑ์ยอมรับได้

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยทำหนังสือขอความร่วมมือในการวิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัย เพื่อขอความอนุเคราะห์ออกหนังสือเก็บรวบรวมข้อมูลตามแบบสอบถาม โดยผู้วิจัยดำเนินการแจกแบบสอบถามด้วยตนเองและจัดทำแบบสอบถามออนไลน์ google forms และ link แบบสอบถามออนไลน์ ให้กับกลุ่มตัวอย่างเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล พร้อมตรวจสอบความครบถ้วนถูกต้องของข้อมูลในแบบสอบถามออนไลน์ด้วยตนเองและนำแบบสอบถามมาแปรผล

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ โดยใช้สถิติพื้นฐาน คือ ร้อยละ และความถี่ ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติโดยใช้โปรแกรมสถิติสำเร็จรูป 2 ขั้นตอน โดยมีวิธีการดังนี้

วิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามตอนที่ 1 เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้การแจกแจงความถี่ (Frequency) และหาค่าร้อยละ (Percentage)

วิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามตอนที่ 2 เกี่ยวกับศึกษาสภาพปัญหาการจัดการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ระดับปริญญาตรี สถาบันการอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 1 สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เกณฑ์การแปลผล ใช้ค่าพิสัยและค่ากลางของระดับช่วงชั้น เพื่ออธิบายระดับความคิดเห็นต่อการศึกษาสภาพปัญหาการจัดการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีจากแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า พิจารณาจากระดับค่าคะแนนเฉลี่ยตามเกณฑ์ 5 ระดับ ดังนี้

บุญชม ศรีสะอาด (Srisa-at, B., 2013)

ค่าเฉลี่ย 4.50 - 5.00 หมายถึง สภาพปัญหาการจัดการศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.51 - 4.50 หมายถึง สภาพปัญหาการจัดการศึกษา อยู่ในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย 2.51 - 3.50 หมายถึง สภาพปัญหาการจัดการศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.51 - 2.50 สภาพปัญหาการจัดการศึกษา อยู่ในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.50 หมายถึง สภาพปัญหาการจัดการศึกษา อยู่ในระดับน้อยที่สุด

จริยธรรมในการวิจัยในมนุษย์และการพิทักษ์สิทธิผู้ให้ข้อมูล

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ได้ผ่านการพิจารณาและการรับรอง โดยคณะกรรมการจริยธรรมการศึกษาวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี เลขที่รับรองโครงการ อว 0622.7/340 เลขที่ยื่นขอโครงการ จย.มน.149/2566 โดยมีระยะเวลาการรับรอง ตั้งแต่วันที่ 2 ตุลาคม 2566 ถึงวันที่ 2 ตุลาคม 2567

สรุปผลการวิจัย

การศึกษาสภาพปัญหาการจัดการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ระดับปริญญาตรี ผู้วิจัยได้ข้อค้นพบจากการวิจัยนำเสนอประเด็นที่สำคัญ ดังนี้

ผลจากการศึกษาศึกษาสภาพปัญหาการจัดการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ระดับปริญญาตรี สถาบันการอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ1 ระยะการวิจัยที่ 1 ขั้นตอนที่ 1 เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการสัมภาษณ์และสนทนานากลุ่มผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ระดับปริญญาตรี สถาบันการอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 1 จำนวน 15 คน จากการสังเคราะห์หาตัวแปรการจัดการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ระดับปริญญาตรี พบว่า 1) ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการจัดการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ระดับปริญญาตรี 1.1) ด้านการบริหารจัดการ ได้แก่ แนวทางการบริหารจัดการที่มีความไม่ชัดเจน มีความล้าช้า นโยบาย การวางแผนร่วมกันระหว่างสถาบันสถานศึกษาและสถานประกอบการ การจัดบุคลากรและการอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงานนิเทศการฝึกอาชีพ 1.2) ด้านหลักสูตร ได้แก่ การมีส่วนร่วมของสถานประกอบการในการออกแบบหลักสูตร การพัฒนา/ปรับปรุงหลักสูตรต้องสำรวจความต้องการของตลาดแรงงาน วิธีการจัดการเรียนการสอน วิธีการวัดและประเมินผล 1.3) ด้านการจัดการเรียนการสอน ได้แก่ สภาพแวดล้อมและบรรยากาศการเรียนการสอน ความทันสมัยของวัสดุ/ครุภัณฑ์ 1.4) ด้านการฝึกอาชีพ ได้แก่ การนิเทศ กำกับติดตามประเมินผลการเรียนรู้สอดคล้องกับผลลัพธ์การเรียนรู้ที่กำหนด บทบาทหน้าที่ครูฝึกอาชีพ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและวิธีการนิเทศที่หลากหลายอย่างสม่ำเสมอ 1.5) ด้านการมีส่วนร่วมกับสถานประกอบการ ได้แก่ ครูฝึกให้ความสำคัญในการดูแลนักศึกษาน้อยและขาดความร่วมมือที่แท้จริง ความร่วมมือจากสถานประกอบการไม่ได้ให้ความร่วมมือเท่าที่ควร การวัดและประเมินผลร่วมกันในการฝึกอาชีพ การส่งเสริมสนับสนุนยกย่องเชิดชูเกียรติให้กับองค์กรภายนอกที่เข้าร่วมจัดการศึกษา 2) ระดับปัญหาการจัดการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ระดับปริญญาตรี สถาบันการอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 1

กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 364 คน ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 237 คน คิดเป็นร้อยละ 65.11 และเพศหญิง จำนวน 127 คน คิดเป็นร้อยละ 34.89 ระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 64 คน คิดเป็นร้อยละ 17.58 ปริญญาตรี จำนวน 174 คน คิดเป็นร้อยละ 47.80 ปริญญาโท จำนวน 117 คน คิดเป็นร้อยละ 32.14 และปริญญาเอก จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 2.47 ผู้มีประสบการณ์ในร่วมการจัดการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ระดับปริญญาตรี ระหว่าง 1-2 ปีจำนวน 80 คน คิดเป็นร้อยละ 21.89 ระหว่าง 3-5 ปี จำนวน 43 คน คิดเป็นร้อยละ 11.81 ระหว่าง 6-8 ปี จำนวน 51 คน คิดเป็นร้อยละ 14.01 ตั้งแต่ 9 ปีขึ้นไป จำนวน 57 คน คิดเป็นร้อยละ 15.66 และไม่มีประสบการณ์ จำนวน 133 คน คิดเป็นร้อยละ 36.54 พบว่า 2.1) ระดับปัญหาการจัดการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ระดับปริญญาตรี สถาบันการอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 1 ลำดับที่ 1 ด้านการมีส่วนร่วมกับสถานประกอบการ ลำดับที่ 2 ด้านการฝึกอาชีพ ลำดับที่ 3 ด้านหลักสูตร ลำดับที่ 4 ด้านการจัดการเรียนการสอน และลำดับที่ 5 ด้านการบริหารจัดการ รายละเอียดดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานปัญหาการพัฒนาการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ระดับปริญญาตรี สถาบันการอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 1 ภาพรวม

	การจัดการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ระดับปริญญาตรี	ระดับปัญหา			ลำดับ
		$\bar{X}$	SD	แปลผล	
1	ด้านการบริหารจัดการ	4.21	0.80	มาก	5
2	ด้านหลักสูตร	4.27	0.93	มาก	3
3	ด้านการจัดการเรียนการสอน	4.23	0.81	มาก	4
4	ด้านการฝึกอาชีพ	4.29	0.79	มาก	2
5	ด้านการมีส่วนร่วมกับสถานประกอบการ	4.30	0.81	มาก	1
	รวม	**4.26**	**0.83**	**มาก**	

สรุป ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับปัญหาการพัฒนาการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ระดับปริญญาตรี สถาบันการอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 1 ภาพรวม พบว่า อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.26, SD = 0.83) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านรายละเอียดดังนี้

ลำดับที่ 1 ด้านการมีส่วนร่วมกับสถานประกอบการ ได้แก่ 1) กิจกรรมสร้างความร่วมมือก่อนการฝึกอาชีพ 2) ความร่วมมือระหว่างฝึกอาชีพในสถานประกอบการ 3) ความร่วมมือหลังการฝึกอาชีพในสถานประกอบการ

ลำดับที่ 2 ด้านการฝึกอาชีพ ได้แก่ 1) ทักษะการเรียนรู้ (Learning Skills) ฝึกทักษะทางวิชาการของนักศึกษาที่สามารถนำความรู้ความสามารถจากการได้ศึกษาในสถานศึกษามาประยุกต์ใช้ในการฝึกอาชีพในการศึกษาระบบทวิภาคีได้อย่างมีประสิทธิภาพ 2) ประเมินผลการปฏิบัติงานด้าน ทักษะการปฏิบัติตน (Generic Skills) ทักษะการเรียนรู้ (Learning Skills) และทักษะด้านการปฏิบัติงานในอาชีพ (Professional Skills) และ

3) ครูฝึกสอนงานเป็นระยะๆ เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจสถานการณ์ที่ทำเห็นความสำคัญและความเกี่ยวข้องหรือผลกระทบกับงานอื่น

ลำดับที่ 3 ด้านหลักสูตร ได้แก่ 1) จัดทำหลักสูตรที่ส่งเสริมทำให้นักศึกษาค้นพบความถนัดของตนเองในด้านวิชาการ และด้านทักษะวิชาชีพ 2) จัดกิจกรรมที่เป็นประสบการณ์ตรงตอบสนองต่อความแตกต่าง ความต้องการ ความสนใจและความสามารถของนักศึกษา 3) พัฒนา/ปรับปรุงหลักสูตรตามความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและวิเคราะห์สมรรถนะอาชีพเชื่อมโยงกับมาตรฐานคุณวุฒิวิชาชีพ กรมพัฒนาฝีมือแรงงานและมาตรฐานอาชีพสากลเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงาน ผู้สำเร็จการศึกษาในสาขาวิชานี้สามารถแสดงบทบาทหรือหน้าที่หลักในการประกอบอาชีพได้

ลำดับที่ 4 ด้านการจัดการเรียนการสอน ได้แก่ 1) จัดเวลาเรียนสถานศึกษา ในวันจันทร์-ศุกร์ หรือวันเสาร์ เวลา 8.30 น.-16.30 น. 2) มีห้องเรียน และห้องปฏิบัติการที่เพียงพอสะอาด ปลอดภัยและเป็นสัดส่วนสำหรับการจัดการศึกษาระดับปริญญาตรี และ 3) จัดหาแหล่งใช้ทรัพยากรวัสดุ/ครุภัณฑ์ใช้จัดการเรียนการสอนร่วมกันในสถานศึกษาและสถานประกอบการ

ลำดับที่ 5 ด้านการบริหารจัดการ ได้แก่ 1) การวางแผนการทำงานของสถานศึกษาร่วมกับสถานประกอบการอย่างเป็นระบบในการทำงานทวิภาคี 2) บุคลากรงานทวิภาคีมีการวางแผนงานในส่วนที่เกี่ยวข้องกับงาน ทวิภาคี เอาใจใส่และติดตามงานทุกขั้นตอนร่วมกับสถานประกอบการ และ 3) การวางแผนกำหนดระยะเวลาในการนิเทศและติดตามการฝึกอาชีพของนักศึกษา

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการศึกษาสภาพปัญหาการจัดการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ระดับปริญญาตรี สถาบันการอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 1 พิจารณาจากผลการวิเคราะห์สภาพปัญหาการจัดการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ระดับปริญญาตรี จากแบบสัมภาษณ์ แบบสรุปประเด็นปัญหาและข้อมูลบันทึกการสนทนากลุ่ม และแบบสอบถามเก็บรวบรวมข้อมูลสภาพปัญหาการจัดการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ระดับปริญญาตรี สถาบันการอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 1 ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัญหาการพัฒนาการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ระดับปริญญาตรี สถาบันการอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 1 ใน 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการบริหารจัดการ 2) ด้านหลักสูตร 3) ด้านการจัดการเรียนการสอน 4) ด้านการฝึกอาชีพ และ 5) ด้านการมีส่วนร่วมกับสถานประกอบการ ผลการศึกษาสภาพปัญหาพบว่า

1. ด้านการมีส่วนร่วมกับสถานประกอบการ พบว่ามีปัญหาอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$= 4.30) พบประเด็นด้านสถานประกอบการในพื้นที่ขาดปัจจัยเสริมแรงบวกส่งเสริมสนับสนุนความร่วมมือในการจัดการศึกษาระบบทวิภาคี ระดับปริญญาตรี สถานศึกษาไม่ได้รับความร่วมมือจากสถานประกอบการเท่าที่ควร และสถานประกอบการมีขนาดเล็กมีสมรรถนะงานไม่สอดคล้องกับการฝึกอาชีพของนักศึกษา และการวัดและประเมินผลร่วมกันในการฝึกอาชีพ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ไพฑูรย์ สังข์สวัสดิ์ (Sangsawat, P., 2017) ได้ศึกษา

เรื่อง การพัฒนารูปแบบการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีที่เหมาะสมกับประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรมโดยใช้การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม พบว่า รูปแบบการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ด้านความร่วมมือกับสถานประกอบการ พบว่าสภาพปัญหาขาดความพร้อมในการส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรร่วมกันระหว่างสถานศึกษาและสถานประกอบการ การจัดทำหลักสูตรและแผนการฝึกที่ไม่สอดคล้องกับสถานประกอบการ การวัดผลและประเมินผล ความร่วมมือกับสถานประกอบการในการจัดการเรียนสอนให้มีความเหมาะสมตรงตามหลักสูตรในแต่ละสาขา และหลังจากการฝึกอาชีพขาดการการสัมมนาในการจัดการเรียนร่วมกันเพื่อนำไปปรับปรุงและพัฒนาในการจัดการเรียนการสอนให้มีคุณภาพ

2. ด้านการฝึกอาชีพ พบว่ามีปัญหาอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$= 4.29) พบประเด็นด้านความรู้ความสามารถจากการได้ศึกษาในสถานศึกษานำมาประยุกต์ใช้ในการฝึกอาชีพในการศึกษาระบบทวิภาคี บทบาทหน้าที่ของครูฝึกรับผิดชอบในการสอนงานผู้เรียน และการนิเทศ ติดตามการฝึกอาชีพของผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของวรวิทย์ ศรีตตระกูล (Sritrakul, W., 2013) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาการจัดการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี วิทยาลัยเทคนิคหนองคาย พบว่าสภาพปัจจุบันและปัญหาการจัดการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ด้านการฝึกงานในสถานประกอบการ ไม่จัดครูพี่เลี้ยงไว้ควบคุมดูแลนักเรียนและฝึกงานเหมือนพนักงานปกติโดยไม่สอนงานให้ชำนาญ ด้านความร่วมมือระหว่างสถานศึกษากับสถานประกอบการ ขาดการปฏิสัมพันธ์ที่ดี ไม่ทำข้อตกลงร่วมกัน

3. ด้านหลักสูตร พบว่ามีปัญหาอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$= 4.27) พบประเด็นด้านการจัดทำหลักสูตรที่ส่งเสริมทำให้นักศึกษาค้นพบความถนัดของตนเองในด้านวิชาการ และด้านทักษะวิชาชีพ จัดกิจกรรมที่เป็นประสบการณ์ตรงตอบสนองต่อความแตกต่างความต้องการ ความสนใจและความสามารถของนักศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ มนัส ชูราศี (Churasri, M., 2022) ได้ศึกษาเรื่อง รูปแบบพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกเพื่อพัฒนาสมรรถนะผู้เรียนสู่สากล วิทยาลัยเทคนิคสิชล พบว่า การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติไปสู่เป้าหมายที่ตั้งไว้ มีทักษะการเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเอง จนเกิดทักษะวิชาชีพอย่างยั่งยืน มีสมรรถนะสู่สากล สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน และวาสนา บุญมาก (Bunmak, W., 2019) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนารูปแบบการนิเทศแบบบูรณาการ เพื่อส่งเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นการจัดูการเรียนรู้เชิงรุกในการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ

4. ด้านการจัดการเรียนการสอน พบว่ามีปัญหาอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$= 4.23) พบประเด็นด้านจัดเวลาเรียนสถานศึกษาในวันจันทร์-ศุกร์ หรือวันเสาร์ เวลา 8.30 น.-16.30 น. เพราะเป็นช่วงเวลาเรียนที่ไม่ได้เอื้อให้กับกลุ่มผู้เรียนที่ประสงค์ทำงานหารายได้ และบุคลากรในองค์กร หน่วยงานอื่นๆ หรือสถานประกอบการได้เข้ามาเรียนเพิ่มวุฒิทางการศึกษา ความพร้อมของห้องเรียนทฤษฎีและห้องปฏิบัติการเป็นสัดส่วนสำหรับการจัดการศึกษาระดับปริญญาตรี ขาดทรัพยากรวัสดุ/ครุภัณฑ์ที่ทันสมัยใช้จัดการเรียนการสอน

5. ด้านการบริหารจัดการ พบว่ามีปัญหาอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$= 4.21) พบประเด็นด้านขาดการวางแผนการทำงานของสถานศึกษาร่วมกับสถานประกอบการอย่างเป็นระบบในการทำงานทวิภาคี ไม่ได้แต่งตั้ง

บุคลากรงานทำหน้าที่ วางแผนงานทวิภาคีระดับปริญญาตรีอย่างชัดเจน และควบคุมติดตามงานทุกขั้นตอนร่วมกับสถานประกอบการ จากผลการการศึกษาสภาพปัญหาการจัดการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ระดับปริญญาตรี สภาพปัญหาของตัวแปรทั้ง 5 ด้าน ประกอบด้วย ด้านการมีส่วนร่วมกับสถานประกอบการ ด้านการฝึกอาชีพ ด้านหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการบริหารจัดการ ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาดังกล่าวจะนำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการจัดการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ระดับปริญญาตรี สถาบันการอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 1 ให้มีประสิทธิภาพต่อไป

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

จากผลการวิจัยระดับปัญหาการจัดการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ระดับปริญญาตรี สถาบันการอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 1 พบว่า ลำดับที่ 1 ด้านการมีส่วนร่วมกับสถานประกอบการ ลำดับที่ 2 ด้านการฝึกอาชีพ ลำดับที่ 3 ด้านหลักสูตร ลำดับที่ 4 ด้านการจัดการเรียนการสอน ลำดับที่ 5 ด้านการบริหารจัดการ ผู้บริหารสถาบันการอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 1 ควรนำข้อมูลจากศึกษาสภาพปัญหาการจัดการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีระดับปริญญาตรี ไปใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนเชิงยุทธศาสตร์เพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ระดับปริญญาตรี สถาบันการอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 1 ให้มีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะเชิงวิจัยและพัฒนา

ผู้บริหารสถาบันฯ ผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสถาบันฯ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวของกับการจัดการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ระดับปริญญาตรี สามารถนำแนวคิด หลักการตลอดจนวิธีการไปใช้ส่งเสริมสนับสนุนให้สถานศึกษาสามารถการจัดการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ระดับปริญญาตรี ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาระดับปริญญาตรีด้วยการยกระดับความร่วมมือ พัฒนาระบบสารสนเทศ การบริหารจัดการที่มีคุณภาพ ปรับปรุงหลักสูตร สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานและมีมาตรฐานระดับสากล”

เอกสารอ้างอิง

Bunmak, W. (2019). *Development of an integrated supervision model to promote management competency: Teacher's proactive learning basic education level* [Doctoral dissertation, Naresuan University]. Phitsanulok. (in Thai)

Churasri, M. (2022). Model to develop an active learning management to improve learners' competency to an international level of Sichon Technical College. *Institute of Vocational Education Southern Region 1 Journal, 7*(2), July–December. (in Thai)

Office of the National Economic and Social Development Council. (2022). *Economic and social development plan No. 13 (2023–2027)*. Bangkok: Office of the Prime Minister, Office of the Development Commission National Economy and Society. (in Thai)

Sangsawat, P. (2017). *Development of a bilateral vocational education management model suitable for type of industrial technician using participatory action research* [Doctoral dissertation, Burapha University]. Chon Buri. (in Thai)

Srisa-at, B. (2013). *Basic research: New and improved edition*. Bangkok: Suweeriyasan. (in Thai)

Sritrakul, W. (2013). *Development of the dual system of vocational education at Nong Khai Technical College* [Doctoral dissertation, Udon Thani Rajabhat University]. Udon Thani. (in Thai)